

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra czimezve Turócszentmártonba küldendők.

— Hirdetéseket legutányosabban, árszabály szerint. — Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad. Nyitlittér soronként 40 fillér.

Nemzetiségi kérdés.

(Czikksorozat.)

II.

A jelen nemzetiségi helyzet okai.

Annak, hogy a nem magyar ajku lakosokat nemcsak a nemzet testébe beleolvastani nem voltunk képesek, sőt hogy azok számban és erőben gyarapodtak, okai a következők: A történelmi s az újabb statisztikai adatok minden kétséget kizárólag igazolják, hogy a népeknek, a nemzeteknek ellentéllő és hódító ereje, vagyis ama képesség, mely szerint nyelvüket és kulturájukat megvédeni, vagy azt más nemzetekre átruházni tudják, nagyon különböző.

Ez a népeknek oly faji veleszületett tulajdonsága, mely annak minden más, sőt hadi tulajdonaiktól is függetlenül nyilvánul. Némely népek egyedül szellemi fölényükkel és nyelvükkel hódítottak, mint a régi görögök, míg mások győzelmes hadjárattal sem tudták meghódítani a legyőzött népeket, sem magukba olvasztani, ugyannyira, hogy amíg a győzők és hódítók nyomtalanul eltűntek, addig a legyőzöttek ma is ott vannak és nyelvüket, szokásaikat megőrizték, nyoma is alig maradván a százados iganak.

E tekintetben Európa kelete — mely leginkább utjában állott a népvándorlásnak és a hódítóknak — mutatja a valóban meglepő példákat, különösen Oroszország és a Balkán félsziget.

Oroszországban a mongol uralom úgy eltűnt, hogy annak — a Krímbe létező néhány nyomorult tatár falut kivéven — nyoma sem maradt, míg az oroszok lassanként mindent magukba olvasztanak. Ugy Európában, mint Ázsiában s a birodalom határait a Csendes óceánig terjesztették. Az igaz, hogy ennél a fegyver hatalma játszott a főszerepet, de ez utóbbi meg volt más népeknél is anélkül, hogy a fegyverrel szerzett meg tudták volna tartani.

A törökök — a mult század eme vitész és harcziás népe — nagy csatákban, győzelmes hadjáratokban hódítottak meg a Balkánt, hatalmukat csaknem Bécs kapujáig terjesztvén, ma kiveszőben vannak s rövid időn belül végkép letűnnek Európa színpadáról; míg az általuk legyőzött s századokon át pusztított, nyomorgatott szláv fajok, melyekről azt hittük, hogy elenyésztek a hosszas küzdelemben — nemcsak élnek, de már is mint jelentékeny tényezők szerepelnek a politikában s nyelvüket ott valláskülönbség nélkül fölirtartották.

De nemcsak itt, hanem másutt is ily feltűnő módon nyilvánul a szláv fajok e roppant, minden idővel és viszontagsággal dacoló ellentálló ereje. Így van ez Ausztriában is. A fehérhegyi csata után, melyben Csehország államisága megsemmisített, látszólag megsemmisült a cseh nép és nemzet is. Cseh- és Morvaországban egy milliónál több vesztett oda és öletett meg. A lakosság egy része kirtartott, helyébe németek telepítették be, más része kiűzetett a hazából, vagy az akkori idők szellemében erőszakosan németesített. Már azt hitték, hogy a nemzet megszűnt létezni. De nem így volt, a németek lassan fogytak, a csehek szaporodtak. Hogy ez mily módon haladt s ezzel egyidejűleg mily mértékben növekedtek Ausztria történetében e nép politikai jelentősége és követelése, az utolsó néhány évtized eléggé illusztrálja.

Az általános szabály alól — fájdalom — mi sem teszünk kivételt. Ha eddig nem vettük észre, most megismerhetjük azt. A tótok ezen ellentálló s egyuttal asszimiláló képessége nem annyira nyelvi, mint faji tulajdonság, melynek lélektani okát megfejteni alig tudjuk, de annyi tény, hogy a nép, különösen a hegyen lakók, a műveltség és szellemi képesség oly alacsony fokán áll, hogy semmi fogékony-sággal nem bír s némely helyen ugyazólán képtelen anyanyelvén kívül másit megtanulni. Ugyanez áll, sőt talán még inkább az oláhok-ról, kik havasai között még jobban el vannak szigetelve.

Nem akarunk vádolni senkit, de tény, hogy a hegyi tótok és az oláhság Európa legelmaradottabb s a szellemi tehetségnek legalsóbb fokán álló népei. Ez kétségbe nem vonható igazság. Míg az őket környező s velük érintkezésben levő népek tanulékonyabbak, ahova kétségkívül a magyarok — s még inkább annak intelligens része — tartoznak, kik már ennél, de a velükzülletett készségük-nél fogva is könnyebben, sőt mint látni fogjuk, szivesen beszélnek és sajátítják el a tót és oláh nyelveket. Szép teória az, hogy a műveltebb nép szellemi fölénye e kulturájánál fogva magába olvasztja a kevésbé művelteket, de ez — legalább nálunk — nemcsak nem áll, hanem az ellenkezőjét tapasztaljuk. Aki a Felvidéken és Erdélyben megfordul, első pillanatra észreveszi ezt.

Ugyanazt mondja Grünwald Béla is, eddig az egyetlen magyar író, ki a viszonyokat alaposan ismerte s e tárgygal ahhoz méltó készséggel foglalkozott a „Felvidék“ című könyvében. Másrészt ki tagadná szép nyelvünknek már csak keleti voltánál s kiejtésénél fogva is nehezen elsajátítható s azért csekély asszimiláló képességét és fajunk e tekintetben határtalan — más szóval ki nem fejezhető — valóban ázsiai közönyét, mely tulajdon, ugy látszik, elődeink a hunokkal és avarokkal — kik éppen azért nyom nélkül tűntek el Európa színpadáról — közös.

Kétségtelen lévén a nagy ellenálló képesség egyrészt a csekély ellenálló s még kevesebb asszimiláló képesség, másrészt nélkül, mit tettünk mi hosszú századok, mondjuk ezer év alatt ennek ellensúlyozása, az idegen nyelvek és befolyás terjesztésének megakadályozása s fajunk és ezzel nemzeti létünk és országunk biztosítására.

E kérdésre csak az a felelet, hogy eddig — semmit!

Midőn ezer év előtt bejöttünk és elfoglaltuk ez országot, míg mások kiirtották, kiűzték a legyőzött népeket — mi kegyelmeseink, nagylelkűek voltunk, nem bántottuk őket, de nem is gondoltunk velük és magunkkal. A fejedelmek idejében csak hadjáratokat és betöréseket folytattunk a szomszéd Német, Olasz és Görögországba, még a távol nyugatra is, az otthonnal, annak népeivel nem törődve. Az idők és akkori viszonyok ezt némileg indokolják is.

Szent István volt az első magyar király, aki a magyar államnak, mint országnak alapját megvetette s annak a Nyugat mintájára állami szerkezetet adott. Mindenekelőtt fölvette a keresztény vallást, szervezte a közigazgatást és bíraskodást, az országot vármegyékre osztotta stb., miként ez meg vagyion írva.

Sok minden történt akkor, de oly intézkedéseket, melyek a magyar mint uralkodó,

államalkotó és fentartó fajnak létét és ezáltal magának az országnak, mint magyar államnak fennállását biztosította volna — nem történt. Ugy volt ez később is, utóai alatt, hosszú századokon át. Erre gondolni, ily szellemű törvényeket hozni senkinek eszébe nem jutott. A fejedelmek és törvényhozók erre nem is gondoltak, ez nekik kiosiség volt.

Ugy látszik, hogy későbbi korban, is egészen a legújabb időkig, államférfaink érdekesnek sem tartották, hogy a gyámolatlan tót és a lenézett oláhal — mert kaputos ember nem volt közöttük — foglalkozzanak. Mint napszámost, favágót, kaszást, aratót, tutajost még az Alföldön is ismerték, mint alázatos fajt cselédnek is, béresnek, koccsinak megfogadták, de a többivel nem törődtek.

Azzal, hogy szaporodtak, hogy a hegyek közül — hova a honfoglaláskor szorultak — előjöttek és előzönlöttek a magyarok által lakott tájakat, szóval, hogy ha lassan is, de lépésről-lépésre haladnak, tért hódítanak, nem gondolt senki sem.

Midőn már észrevettük őket a század közepé felé, midőn számuk milliókra emelkedett, midőn a sajtó, a külföldi kinyitotta szemünket, midőn a nemzetiségi eszme uralkodóvá lett Európában s országokat robbantott szét s újakat alkotott s a régi rendet alapjában főforgatni készült — akkor már, fájdalom, késő volt.

Mors imperator.

— Emlékezés Esterházy János grófra. —

Írta: Pichy Bertalan.

Bizony igen, ő a legnagyobb uralkodó és legkegyetlenebb.

Nem tudott kegyelmezni János grófnaknak sem, s letörte nem is egészen „del' mezza vita“ az élet közepén, mint Dante éneki.

Elbuzasztatták a hírlapok, mint közéletnek kiváló alakját, elmondták érdemeit, de nem egészen északnyugati hazarészünk nemzetiségi viszonyai szempontjából.

Nekünk öt nemcsak megsiratni van okunk, hanem soha el nem felelni, neki pedig dacára fiatal életnek, joga van bizonyos mértékben a történelmi halhatatlansághoz a magyar nemzetnél, mert egyike volt azoknak, kik küldetészeri hivatásban részesei voltak a nemzeti lét biztosításának.

„Nulli ille bonis flebilis occidit, nulli flebilior, quam nobis“ — „sokakat megölt, megsiratni méltókat a halál, de érdemesebbet keveset“.

„A tót felvidéki viszonyait ismerik a botanikusok, a geológusok stb. — csak a magyar államférfiak nem tartják magukhoz méltóknak“ írja szomorú rezignációval „Felvidék“-ében Grünwald Béla, ez a „Régi Magyarországon“ a páriát ritkító, nagy szeniális agitátor, ki a milieu elmélet tanát először alkalmazta a tót viszonyokra.

Gróf Esterházy János magyar szívet nemcsak kinosan érintette, hanem meghihette Grünwald Béla nagy igazságja. Ő, a magyar fúr, a nyitraujlaki földesúr érezte, mily nagy szemrehányást van Grünwald Béla igazságában a felvidéki mágnásosztályra és a nagy Széchenyi szellemő által hevítve megalkotta a „Magyar szövetséget“ s a szeniális intukciójával, megfigyelő erejével és a nagy hazai fardhatatlanságával, agitátorius temperamentumának egész hővével, írásban és szóban szentelte magát a „tót kérdésnek“, hogy megalkossa végre a „hazañas propagandá“-ját a Felvidéken, melynek hiányát Grünwald Béla irataiban oly keserűen panaszolta, aki szerint a magyar közelet férfiai sem tudnak azonosulni a magyar állameszmével. És valóban, a „tót kérdésnek“ magasabb államférfiai fellegasában

Grünwald Béla csak az első volt és gróf Esterházy János csak a második.

Pedig kell, hogy 'sokan legyenek, szakadatlan sorozatban, mert arról van szó, hogy az ország két milliónyi, eddig még egészében hazafias szellemű tőjé, hogy egy oly terület, mely kétszer nagyobb, mint a württembergi és háromszor nagyobb, mint a szász királyság, a legszorosabb érzelmi kötelékek csatlósításához — megakadályozandó — idejökörán a nemzetiági agitátorok aknamunkáját — s a kilenczmillió magyarunk terroriszt következtes állami és társadalmi akcióival erősödjen a kétmilliónyi segédcsapat teljes biztosításával ellenkező pozíciója többé-kevésbé megbízható nemzetiségekkel szemközt, ami, ha bekövetkezik, nemcsak meglétnék, de imponálnék a „magyar imperium“ lesz írott malaszt.

Nem elég a „tót kérdésnek“ csak szálait ismerni, de gondos megfigyeléssel tanulmányozni kell, mint azt gróf Esterházy János tette, annak bogazit — meg kell figyelné sok tényező működését — a tót sajátját, a papját, a tanítóságát, a hivatalnokokét — a törvények léteigait, a közigazgatás bajait, a nemzetgazdasági viszonyokat stb.

Ő sem maradt e kérdés felületén, de be tudott szállani annak mélyébe.

És mit látott Grünwald Béla és gróf Esterházy János? Hogy a szláv pap el tud tőfosítani egy magyar községet, de a magyar pap nem tud megmagyarosítani egy tótot.

Hogy a tót evangélikus egyházközségek, ha egyszer tőt papot választottak — következetesen olyat választanak.

Hogy a magyar kultúra, mint minden kultúra, nem önmagától terjed, de csak az erre irányzott terroriszt, nem lankadó, következetes tevékenység által.

Hogy a nagy politikai eredmények mélyebben fektésznek, mint ahogy sokan hiszik, kiknek fogalmuk sincs a tót kérdés egész komplexumáról és pszichológiájáról.

János grófunk, életed, működésed méltó volt a haza haláljára.

Megyei élet.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Turócvarármegye közigazgatási bizottsága folyó évi október 12-én tartotta rendes havi ülését ifj. Juth György főispán elnöklété alatt.

Jelen voltak: *Beniczky* Kálmán alispán, dr. *Beniczky* Akos főjegyző, *Skultety* Lajos kir. ügyész, *Berez* Gyula kir. tanfelügyelő, *Szigethy* Vilmos pénzügyigazgató, dr. *Haas* Jakab főorvos, *Borbély* Kálmán főmérnök, dr. *Lax* Adolf tiszti főjegyző, dr. *Csepányi* Sándor íb. főjegyző előadó, továbbá *David* Ferencz, *Roth* Emil, *Klimó* Vilmos, és *Cserny* Emil bizottsági tagok.

Elnöklő főispán a gyűlést megnyitva, bejelentette, hogy *Keveczy* István árvászeki jelnök, gyengéklédsé miatt, *Záthureczky* Imre árvászeki ülnök helyettesíti, továbbá, hogy *Kosza* János és *Keveczy* Imre bizottsági tagok elmaradásukat kimentették.

Beniczky Akos dr. főjegyző előadásában több kivételes nősülési engedély kedvezően intéztetett el.

Ludvik Pál rutkai lakos részére a vasut útútváltáiban hazépitési engedély megadott.

A *felsőtúrekeki* építkezések ügyében a bizottság azt határozta, hogy miután a házak régi helyükön épülnek föl, újabb építési engedélyre a vasuti útútváltáiban sincs szükség. Ezen elvi határozat elvonat. A kir. államvasutak miscalozsi üzemeltetősége a közigazgatási bíróságuk felelősséget adott be, amely rendeltetés helyére fel is fog terjesztetni. A felelősséget az akarja, hogy a útútváltába eső házak újabb felépítésére a rendes eljárás mellett adassék meg az engedély.

Az alispán a turóczenzentróni cellulosegyár részére vízhasználati jogot adott bizonyos felületek mellett, a többi között az is megkivántatott, hogy a szennyvíz levezetéséről gondoskodjék egy tíz méteres torony és desztilláló szerkezet felállításáig. A cellulosegyár igazgatósága más módokat mellett kívánna a szennyvíz megtisztítását, amely a kívánalmaknak szintén jól megfelelne. A gyár javaslata, véleményezés végett, a kulturmérnöki hivatalnak adatott ki.

Károly és *Vrabecz* kavicszállító vállalkozók azt kérik, hogy az általuk szállított minden kavicsalomban utáni 1 korona többlet fizetessék. A kérelmet véleményes jelentésével végett az államépítészeti hivatalnak adatott ki. Ennek a hivatalnak a véleménye az, hogy a kérelmet teljesítsék, mert kétségtelen, hogy a munkáshány, a kivándorlás és más körülmények annyira megnehezítették a kavicszállítást, hogy a szerződésben részükre biztosított

egységárak mellett csak veszteséggel dolgozhatott, másrészt mert, ha a halmonként kért 1 korona többlet meg is adatik, még akkor is kisebb összeget, 14,58 koronát kapnának a vállalkozók, mint az utánok következő legolcsóbb ajánlattevők, akik halmonként 14,83 koronát kívántak. A bizottság több pro et kontra történt felszólalás után kimondotta, hogy a kérelmet a vármegyei törvényhatósági bizottsághoz pártolálag teszi át olyan értelemben, hogy a kért 1 koronás többlet csak a folyó évben szállított halmozatok után adassék meg.

A *turáni* anyakönyvezetők, *Bazovszky* Kálmán lemondván, helyette *Jellinek* Bertalan szucsányi körjegyző neveztetett ki. Minthogy azonban *Jellinek* egyidejűleg a szucsányi anyakönyvezetőségét is felmentetett, kellett a bizottság terve szerint mindkét anyakönyvi terület vezetésére reá bízani szándékoltatott, ez ügyben felvilágosító jelentés fog eljárni.

Beniczky Kálmán alispán jelentést tesz a *Schulez* Lajos szucsányilakos általa közösen tervezett iparvágányok ügyében. A jelentés alapján a tervek 30 napi közszemlélésre tétetnek ki, amely időnek eltelte után az alispán elnöklété alatt a kiküldött bizottság fog eljárni.

Záthureczky Imre árvászeki ülnök, mint a beteg elnök helyettesének jelentése szerint az árvászeki működését mi sem zavarta meg, ami tudomásul vétetett.

Dr. *Haas* Jakab várm. tiszti főorvos jelentése szerint szeptember hóban a közegezség nem volt kedvezőtenebb, de kedvezőbb sem a múlt hónapnál. A legzárósebb betegedéseket a béllhurut esetek szolgáltatták, úgy a gyermekeknek, mint a felnőtteknek is, a sok gyümölcs és burgonya élvezete szolgáltak reá okot. A hevenyfertőzött kórok közül előfordultak:

1. *Kanyaró*: Szucsányban 6, gyógyult 3, meghalt 2, maradt 1.

2. *Vörheny*: Szucsányban 4, gyógyult 3, meghalt 1.

3. *Hasi hogymás*: Deánfalun 1 maradt. Nezapál 4, maradt 4. Kisselecezen 7, gyógyult 3, meghalt 1, maradt 3. Tarnón 1 maradt. Khesinyben 1 maradt. Bisztricskán 2, maradt 2. Hejlyben 2, gyógyult 2. Deakfalun 3, gyógyult 3. Pribőcezon 1 gyógyult. Szucsányban 1 gyógyult. Keveczen 2, meghalt 1, maradt 1. Nagycsepésnyben 1 meghalt. Felsőtúrekeken 1 maradt. Jaszenován 2 maradt. Kiscsepésnyben 2, maradt 2.

4. *Vérhas*: Draskőcezon 1 gyógyult. Nagycsepésnyben 6, gyógyult 6. Blaticzán 2, gyógyult 2. Hejlyben 1 gyógyult. Mosócson 1 maradt.

5. *Roncsoló törököt*: Szucsányban 1 gyógyult. Priekopán 3, gyógyult 1, meghalt 2.

6. *Hörkhurut*: Záturcsán 4, gyógyult 3, meghalt 1. Tarnón 1 gyógyult. Sklenkőn 3, gyógyult 2, meghalt 1. Felsőstúnyán 1 gyógyult.

Mindezt a legmesszebb menő óvo- és gyógyintézkedések fogantostították. Kisselecezen a patak, az uradalmi kút és az uradalmi kastély vízvezetékének vize, a m. kir. állami bakteriológiai intézet által megvizsgáltatott negatív eredménnyel. A járási orvos beteginkét kétszer és a körorvos hetenként ötször beutazta az említett községet.

Egy blaticzai elmekeőros nő részére orvosi vélemény állítottatott ki és egynek többnyelába leendő szállítását iránt történt intézkedés. Nolecsn egy ottani lakos egy katona által agyonszurattott, hullája törvényszékel felboncoltatott. Helyben a piacon levő gyümölcsök majdnem naponta megvizsgáltatott és több ízben ki is fogószoltatott. A szikviznyárak megvizsgáltaták és rendszeren találtak. Ugyiszintén a helybeli gyári munkások lakásai is. Az időszakai vizsgálatok megfelelő eredménnyel eszközöltek. A közisztaság ellen sok helyen kifogás tétetett és kellőképen intézkedtek. A körorvosok körüket hivatalosan elég gyakran beutazták. Kiallítottatott 34 orvosi bizonyítvány s 18 orvosi látlelet, meg pedig 17 könnyű és 1 súlyos testi sértesről.

Szigethy Vilmos pénzügyigazgató jelentése szerint az állami egyenszadók befizetésében a múlt év hasonló időszakához mérten 3849 koronával, a hadmentességi adókból 326 koronával kedvezőtenebb. Az összes határalék a megulle területén 235.104 korona, meg a közetvetett adókból a befizetés kedvezőbb volt.

Érdekes vita fejlődött ki a pénzügyigazgató azon határozata folytán, hogy *Licső* Jánost és *Licső* Györgyöt vadászati kihágás miatt 40—40 koronára büntette. Maga a tény az, hogy *Licső* János vadászati jegyét fiának, *Györgynek* adta át, akik ezzel a csendőrek vadászatait lálták. A pénzügyigazgatóság határozata ellen az elítelt felelősséget adott be. A bizottság több hozzászólás után, tekintettel arra, hogy *Licsők*ek tulajdonképen nem vadásztek, legfőbb a saját területükön duvad irtására mentek ki — a felelősséget hely adott és így *Licső* János és *György* a bírság alól felmentettek. Ezen határozat ellen azonban a pénzügyigazgató panaszt jelentett be,

Berez Gyula kir. tanfelügyelő jelentése szerint az 1905/6. tanítási év rendes megkezdése érdekében a közig. bizottság már f. évi augusztus havi üléséből megtette a szükséges intézkedéseket. Ennek ellenőrzése végett megfoglalta a vármegye népesebb községeit, nevezetesen Rutkát, Turánt, Szucsányt, Mosócot, Felsőstúnyát, Vrizköt és Tótrónát.

Rutkán megállapította, hogy dacára annak, hogy mintegy 40 tankételes még nincs is beiskolázva, a tanulók száma akkora, hogy tanfelügyelő nélkül a tanítás nem folytatható. A fennálló szabályok szerint a rendelkezésre álló tantermekben csak 600 növendék helyezhető el, holott azokban tényleg 600 növendék van összeszólva. Fölterjesztést intézett tehát a közsök. kormányhoz 2 új tanteremnek megnyitása iránt, azonban eredménytelenül. Minthogy azonban Rutkán az állam vállalta magára az iskolázás gondozását, ezen rendelkezésbe nem nyugodhatott meg és a tarthatatlan állapot feltüntetése mellett újabb legalább 1 új tanteremnek engedélyezését kérelmezte. Turánban és Szucsányban a beiskolázás elég jó eredménnyel van fogantostítva, a meg fel nem járók azonnal leendő beiskolázására a szükséges intézkedés megtörtént. Mosócson és Felsőstúnyán néhány meg távolból tanuló kivételével a beiskolázás teljes. Tótrónán azonban még erőlyes intézkedéseket vár az előjáróságól, mert a tankételesek alig felét találta a kir. tanfelügyelő az iskolában. Vrizkón pedig akkora mulasztásoknak jött nyomára, amelyeknek képesen kénytelen volt a járási főszolgabíró a legerőlyesebb intézkedésekre megkeresni. Bár a vrizkői népet sajátos viszonyai lehetetlen teszik a törvényi ridég rendelkezéseinek alkalmazását, bár e község beiskolázásának elbitrásánál mindig a legenyhébb mérték alkalmazta, mégis azt kellett konstátálni a kir. tanfelügyelőnek, hogy amennyiben az előjáróság kötelességeit teljesítene, a beiskolázási viszonyok nem lehetnének olyan szomorúak, mint a milyenek azok a valóságban. Itt további lépéseit a járási főszolgabíróról várt intézkedések eredményétől teszi függővé.

A beiskolázás sürgetése és rendezése tárgyában beérkezett jelentéseket mind soron kívül intézte el a kir. tanfelügyelő és mintegy 30 községben kellett az előjáróságokat nagyobb buzgalomra serkenteni.

Altalánosságban azonban a beiskolázás kielégítőnek mondható.

Az állami elemi iskolák és óvodák múlt tanítási évi számadásai, valamint költségvetései nagyobbobrrészt beérkeztek, sőt ezek közül több már végleges elintéztést nyert. A meg kélelmeskedő iskolák megsürgöttettek és amennyiben néhány nap alatt mulasztásaitak nem pótolnák, a mulasztó községek ellen megfoglalás fog élni.

A tanítói személyzetben a következő változások történtek. A znióvárjárjli óvodában *Abolton* Berta radóczi állami óvodó áthelyeztetett. A laszkári ág. h. ov. iskolához *Solez* Emilia, a raksa-nodozói ág. ov. iskolához *Iszomora* Anna okl. tanítónök, a szentmáriai rón. kath. iskolához *Ocholtovszky* Mária okl. óvodó, a turáni rón. kath. iskolához pedig *Frimmel* András oklevél nélküli egyén választatott meg tanítóul. Utóbbinak sürgős elváltóttása iránt megkereste a besztezercebányai rón. kath. püspök urat. Végül örömmel jelent a kir. tanfelügyelő, hogy előterjesztésére a földművelésügyi m. kir. miniszter ur 700 koronát utványozott ki kezéhez arra a célra, hogy *Bristyan* az állami elemi iskola mellett kosáronó házi ipartanfolyam létesítsék. Ennek mielőtt leendő szervezésére a szükséges intézkedések megtétték.

HIREINK.

— *Radnai püspök a rutkaiakhoz.* Radnai bisereterebányai püspök, akit a rutkaiak a templonszentelés alkalmából oly kitüntető szívesseggel fogadtak, hazatérve, igen hízegő levelet írt *Saager* Ferencz vasuti főfelügyelő, hitközségi elnöknek, amelyben a nem remélt fogadtatásért köszönetét nyilvánítja. Minthogy a hitközségi elnök a püspök elismerését szívesen osztja meg a hitközség tagjaival s különösen az ünnepség rendezőivel, egész terjedelmében közöljük a püspök meglegható levelet: „Nagyságos egyházközségi Elnök ur! Visszatérve immár szerkesztési kuriámba, meg mindig élénk hatásra alatt a rutkai hitközség tagjai, különösen a védári választmány, de legfőképen Nagyságod, mint elnök részéről tapasztalt finom, kedves figyelem oly változatos, gazdag megnyilatkozásainak: szívem parancsára ezennel meg egyszer s ez uton is kifejezem főpástorit meleg köszönetemet, mind a püspököt, mind a püspököt, mind a püspököt és híveit egyaránt megillető vallásos kegyeletit, mely az ünnepségek oly gazdag sorozatát mindvégig példásan átlengte. Valószintleg lesz még megfelelő mód és alkalom az ünnepségek többi ténye-

zönök is köszönetemet kifejezhetnem, — ezáltal fogadja Nagyságod ismételt hálámát s ennek nagyon szerény jelölt idecsotolt arczképmot. Kedves család! körűt üdvözölve, vagyok Garamszentkereszt, október 7-én, 1905. Öszinte tisztelője Radnai Parkas, s. k. besztercebányai plüspök.*

— **Kitüntető előléptetés.** A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter Kubala Alajost, a törvénytörzsmártóni m. kir. posta- és táviratlahivatal főnökét, mai alkalmasságában való meglagyas mellett, posta- és táviratfelügyelővé nevezte ki. Ezen kinevezés egy minden tekintetben érdemes férfut ért, akinek keze alatt fejlődött ki a törvénytörzsmártóni postahivatal azzá, ami Kubala Alajos felügyelő immár mintegy három évtizede áll a helybeli postahivatal ódn. Mint pontos és lelkiismeretes hivatalnok, nemcsak felelősséget becsületét, de a közönségnek elismerését is rég kiérdemelte; tisztársai és alkalmazottjai benne nemcsak az igazságos hivatalfőnököt, de jóakarójukat is tisztelik. Ez magyarázza meg azt, hogy előléptetésének híre nemcsak Törvénytörzsmártóban, de meggyeszte kedvőz fogadtatására talált.

— **Uj bír.** Petrá Mihalý, a törvénytörzsmártóni kir. járásbíróhoz kinevezett albiró, állomását f. évi október hó 8-án elfoglalta.

— **A borszeszlámpa áldozata.** A borszeszlámpa, amely már annyi szerencsétlenségnek volt okozója, nagy bajt okozott Törvénytörzsmártóban is. Spitzer Mórné szül. Spitzer Hermin a mult héten, kedden reggel borszeszlámpán lőzte meg a reggelit, amikor ruhája tüzet fogott és dacára annak, hogy a segítség közel volt, hogy ruhát letépték és leöntették, mégis súlyos égési sebeket szenvedett. A legmondásabb ápolás sem menthette meg az életnek, másnap reggelre kiszenvedett. Temetése az egész város öszinte részvéte mellett csütörtökön ment végebe.

— **Tíz Blatnozan.** Blatnoza községet ugyancsak meglátogatja a veszedelem. Ebben az esztendőben immár harmadizón kondultak meg a vészharangok, tüzvést jelezve. Kedden éjjel kigyludát báró Prónay Deszóné malmá, mely dacára a kénél levő segítségnek, teljesen leégett, sőt egy melléképület is a lángok martaléka lett. A blatnoza és környékbeli tűzoltók nagy munkáját akadt, mert a nagy szél igen veszedelmes tette a helyzetet.

— **Bázi Ipartanfolyam Briesztján.** A földművelésügyi m. kir. miniszter a briesztjai állami iskolai gondnok-é kérelmére és a törvéztörzsmártóni kir. tanfelügyelő előterjesztésére 700 koronát engedélyezett arra a célra, hogy Briesztján kosárfonó tanfolyam létesíttessék, amelynek vezetésére már előbb Gregorovits László, ottani állami tanító, a bollusi állami kosárfonó intézetben képeztést nyert. Nagy jótémény a szegény briesztjai népre, mely eddig télen semmi foglalkozással nem bírt, most pedig módot nyert oly iparág elsajátítására, melyből télen is keresetet biztosíthat a maga számára.

— **A mosóczi hóstott.** Mosócziól írja levelezőnk, hogy ott még a jobb érzésű tótok is megbotránkoznak beszélnek arról az embertelen tettről, amelynek Schwarz Dávid 80 éves, volt 48-as honvéd áldozata. Ez az öreg ember nyugtalan vétérölt kergetve, meg a nyomorságtól róá is szorulva, már évek hosszú sora óta ismeretlen alakja Törvénytörzsmártóéknak is, mert hol it, hol amott jelent meg vörös nadrágjában, mellén különféle medallionokkal és 48-as honvéd mivoltára apellálva, vette igénybe az emberek segítségét. Mindenki szívesen adott neki pár krajczárt, sokan talán nem is azért, mert 48-as honvéd volt, hanem azért, mert törődött öreg ember. Most is meglejtlen Törzsmártóban és utjában Mosócziá is elvetődött, ahol több házában kapott is segítséget. Így jútott be bizonyos Csajka nevű szlomeszter házába is, aki állítólag egy félórát honorálta a vén harcosz érdemeit, amit az öreg vissza is adott. Ezen annyira felbőszült Csajka, hogy a teteletlen öreg embert nemcsak hogy a legkíméletlenebb és legdurvább szavakkal illette, de házából ki is rugdosta, ami közben a szerencsétlen ember lábát törte. Ott fetrengett a nyomorult ember nagy fájdalommal, míg végre akadt ember, aki a községi bírót értesítette a történetéről, aki azonnal intézkedett, hogy Schwarz Dávidot a törvénytörzsmártóni közkórházba szállítsák. De tudomást szerzett arról az embertelenségről a csendőrség és ennek révén a bíróság is, amely az ügyet a kir. ügyészséghez tette át. Így tehát a bűnös mihamarabb elvezni méltó büntetését.

— **Pánzlávizmus az amerikai tótság között.** Hodobay Andor, az amerikai gör. kath. magyar vikárius, aki azért küldetett ki Amerikába, hogy a gör. kath. magyar hívők közt terjedő pánzlávizmusnak gátat vessen, Eperjesen időzött. A jelenleg Bárfán időző Kaminszky A. kingstoni (Északamerika) gör. kath. plébános, aki több, mint 28.000 tagot számláló gör. kath.

szövetkezet feje, közli, hogy ami Hodobay amerikai misszióját illeti, arra nagy szllkség nincs, mert a pánzlávizmus egyáltalán nem tilt olyan méreteket, mint azt feltüntetik és ha van is, csak a líptói és árjai kívándorolt tótok között van, akik küllönbön itthon is fészkelődnek. Kaminszky a gör. kath. szövetkezet megbízásából a kormánykn memorandumot nyújtott át, amelyben többek között az is foglaltatik, hogy a gör. kath. hívők ott kñnn is jó magyarok maradnak, körtükben a pánzlávizmus talajra nem talál.

— **Gyermekekylkosság.** Öv. Heresán, aki még mindig szemreálló 32 éves mosózi menyecske, dacára annak, hogy három gyermek nevelése maradt ré, szívesen fogadta a bókotak, aminek azonban nem jó vége lett. Szégyenétől szabadulni óhajtvá, böles asszonyok tanácsát vette igénybe, amikor pedig a korai szülés bevétközött, gyermekeit egy kőnénybe csavargatva a mezőn elásta. Ez a kőnény lett árulója, mert egy asszony homokot keresve, megtalálta a gyermeket. Az esetről a csendőrség azonnal jelentést tett és a könnyelmű anyát még kedden elszállították a besztercebányai kir. ügyészség fogházába.

— **Hrusovszky Igor sajtóíróre.** Annak idején részletesen ismertették azt a furdólevelet, amelyet a mult nyáron Trencsénepiteczből közzölt a Modorban megjelenő „Povászke Noviny“ tó laposka, mely elkeserögte, hogy a teplézi lakosságot, amely a furdóvédek után él, mennyire megrontotta a kiúttó epidémia. Küllönbösen az ottani háziurak zsebe érzi meg, ugymond, ezt a csapást, akik küllönbön is nyakig usznak az adósságban. Osztró-luczy Géza trencsényi főispánról azt írta, hogy a furdót minden áron el akarta adni. Mindig Frigyes kir. hercegz nyomát járta, aki azonban sokallotta a vételért, tehát az üzletből nem lett semmi s így füstbe ment az a kis rendezéské is, amely a főispán áhított. A főispán panaszára a trencsényi esküdtbírószög nyomtatvány útján elküvetett nyilvános rágalmasz miatt egy hónapi fogházra és öszáz korona pénzbüntetésre ítélte Hrusovszky Igrót, a lap szerkesztőjét, aki azzal védekezett, hogy a furdólevelet egy amerikai tó újsgábtól plagizálta. A Kuria első büntetőtanácsa ma a vádolt semmisségi panaszát elutasította.

— **A magyar-amerikai bank létesítése** ügyében a „Magyar általános hitelbank“ és a newyorki Thalmann-bankház között folyt tárgyalások a „Magyar Pénzügy“ értesítése szerint, nem vezettek eredményre s így a banknak a Thalmann-csoféggal való alapítása eltejtnek tekinthető. Ez persze még nem jelenti a bankalapítási terv végleges eltejtését, egyelőre azonban a terv, a felmerült jelentékeny akadályok folytán, lekerült a napirendről.

— **Közönet és számadás.** A folyó évi október 1-én a róm. kath. templom javára rendezett táncmulatságon felléttettek a következők: Schwabe Reszó 16 korona, Saager Ferencz 9 korona, Wachberger Lipót 5 korona, Souvári István 4 korona, N. N., Friedmann Mór, dr. Brichta Arnold, Richter János plébános 3—3 kor., Judik András, Nagy Lajos, Balzsanka János 2—2 korona, Szigóti László, Kapulay István, Jeszenszky Vilmos, Brezko József, ifj. Czuczay József, Foszt Péter, Szurák József, ifj. Steffel Ede, Tabiczky János, Fiala József, Mengyel György, Éder Róbert, Szzykora Reszó, Poruín Emil, Pfn József 1—1 koronát. Fogadják ezen urak a rendezőség hálás közönetét. Ruttkán, 1905. évi október 5-én. A rendező bizottság nevében Koczák Mihály.

— **Túzkárosultjaink segélyezése.** Zorkóczy Tivadár, a mosóczi-zóni járás főszolgabírájától a következő hivatalos iratot kaptuk: Végleges elszámolás. A járásombeli túzkárosultak javára a becses lapjában részleteknt közzölt adományok fejében átvettöm összesen 5873 korona 61 fillér, mely öszszögből a felsőtörzseki túzkárosultak közt leendő kiosztás végett Skrbek Károly a jölti bizottság elnökének kezéhez kifizeztet: augusztus hó 9-én 200 korona, 11-én 124 korona, 12-én 274 kor., 14-én 1200 korona, 19-én 1633 korona 80 fillér, 31-én 60 korona; szeptember hó 3-án 2000 korona, 7-én 58 korona; október 5-én 37 korona 27 fillér. Ugyancsak a felsőtörzsekieknek volt kenyérért Herez Gyula subnyafürdői pékmeszternek kifizeztet 73 korona 20 fillér, összesen kifizeztetett a felsőtörzsekieknek 5661 korona 90 fillér. A kistalvi túzkárosultak közt leendő kiosztás végett Galanda István, subnyafürdői körjegyző kezéhez kifizeztetett: augusztus hó 17-én 161 korona 26 fillér; október 5-én 51 korona 26 fillér, összesen 212 korona 52 fillér. Eszerint bevételeztetett 5873 kor. 61 fillér, kiadatot 5873 korona 61 fillér. Ezen számadásra vonatkozó bevéteit és kiadásit okmányok megörzés végett a vezetésem alatt levő főszolgabírói hivatal iratírásába helyeztetek el. Subnyafürdő, 1905. október 5. Zorkóczy Tivadár főszolgabíró.

— **Antidól** a legjobb gyógyszer: fejfájás, idöges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, nehány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utatásis szerint belélegezve, azonnal megszűnteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jó! mond róla. Kérdezz ismerőseit: hogy használ-e már az Antidólt, amely nagyszerű hatásáért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegeske ára 1 korona 20 fillér és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható Gazdik János gyógyszerész urnál Körömczében.

— **A bakbákvé** folytonos éremelkedése, mely a sajtóban is megvitátás tárgyát képezte, azt az aggodalmat kellette láziasszonyainkban, hogy a mindennapi kávéval megdrágulni fog. Régebben ez az aggodalom indokolt lehetett, a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé bevezetése óta azonban teljesen alapját vesztette. A Kathreiner-féle sajátos készítési módszer által ennek a malatákávénak oly kifejezett bakbákvéje van, hogy az gazdagon pótlékul használható és ez által a reggeli és osonna költéségi tetszés szerint szabályozható. Az idegizgató bakbákvé azonban teljesen nélkülözhető is, mert az egészséges Kathreiner, valamint erősebben befőzve, magában is kitűnően illik. Küllönbösen oly háziasszonyok, kiknek szívükön fekszik családtagjaink jóléte, a tiszta Kathreiner-féle malata kávé felszolgálásának előnyt advak. Természetesen a bevásárlásnál a legnagyobb óvatosság alkalmazandó, mert egyedül csak a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé bírja a bakbákvé oly fontos előnyeit és mert folytonosan újabb kísérletek történek, a közönségnek értéketlen utánzatokat hasonló árban, mint pótléket a kávéhoz ajánlani. Természetesen nem felel meg akkor annak az ize, és ezáltal a láziasszony tétúra lesz vezetve és a jó malatákávé iránt is előítélettel viselkedik. Saját érdeklünkben tehát, ne sajnáljuk azt a kis háziasszóságot, a bevásárlásnál a Kathreiner nevet hanglyozzani és nézzük meg minden egyes csomagot, vajjon tényleg rajta van-e a „Kneipp-páter“ védjegy és a „Kathreiner“ név.

Felölös szerk. BEREZC GYULA. — Főmunkatárs DUGOVICH TITUS.

NYILT-TÉR.

(E rovatban közölteként nem felölös a szerkesztő.)

Közönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtéhetetlen nóm elhunytá alkalmából résztvettikkel felkerestek, ez uton mondok hálás közönetet.

Spitzer Mór.

Téli menetrend

A magyar királyi államvasutóknak:

(Érvényes 1905. évi október 1-től kezdve.)

Budapest — T.-Szt.-Márton:	T.-Szt.-Márton — Budapest:
Gyv. i. reggel 7-10, é. d. u. 1:38 i. d. u. 2:54, é. este 9-10 Szv. i. d. e. 9:35, é. este 7:52 i. reg. 6:48, é. este 7:00 Gyv. i. d. u. 3:30, é. este 10:21 i. reg. 8:08, é. d. u. 12:40 Szv. i. d. e. 5:35, é. reg. 4:18 i. este 11:35, é. d. e. 9:45 Vv. i. éjjel 11:10, é. d. e. 11:41 i. d. u. 4:57, é. reg. 5:20 Vv. — — — — — i. d. u. 12:06, Jánoshegyre éj. 3:27	
T.-Szt.-Márton — Ruttká:	Ruttká — T.-Szt.-Márton:
Gyv. i. d. u. 1:39, é. d. u. 1:47 i. d. u. 2:45, é. d. u. 2:53 Gyv. i. este 7:54, é. este 8:03 i. reg. 8:30, é. reg. 8:40 Gyv. i. este 10:22, é. este 10:30 i. reg. 5:59, é. reg. 6:07 Szv. i. reg. 4:20, é. reg. 4:30 i. este 11:22, é. este 11:33 Vv. i. reg. 7:47, é. reg. 8:06 i. d. e. 11:16, é. d. u. 12:06 Vv. i. d. e. 11:42, é. d. e. 11:53 i. d. u. 4:45, é. d. u. 4:56	

Budapest ny. — Zsolna:	Zsolna — Budapest:
Gyv. i. reg. 7:20, é. d. u. 1:33 i. éjjel 3:46, é. reg. 9:25 Gyv. i. reg. 9:20, é. este 8:30 i. reg. 7:11, é. este 5:55 Gyv. i. este 6:45, é. éjjel 12:24 i. d. u. 3:11, é. este 9:45 Szv. i. este 10:30, é. reg. 7:20 i. este 9:15, é. reg. 6:35	

Aj d. es. kir. szab. Kassa-Oderbergi vasutakon:

Kassa — Ruttká:	Ruttká — Kassa:
Szv. i. reg. 5:27 é. d. u. 12:10 Gyv. i. Iglóól é. d. e. 8:30 Szv. i. reg. 7:40 é. d. u. 2:06 Szv. i. reg. 4:50 é. d. e. 11:50 Gyv. i. d. u. 12:35 é. d. u. 5:36 Szv. i. d. e. 8:55 é. d. u. 4:18 Szv. i. d. u. 12:46 é. este 8:13 Gyv. i. d. u. 12:17 é. d. u. 4:48 Szv. i. d. u. 8:55 é. este 11:05 Szv. i. d. u. 2:36 é. este 8:40 Gyv. i. este 7:30 é. Iglóól Szv. i. d. u. 4:23 é. éjjel 11:35 Vv. i. este 10:41 é. Iglóól Vv. i. Iglóól é. reg. 6:14	
Ruttká — Zsolna:	Zsolna — Ruttká:
Szv. i. reg. 6:30 é. reg. 6:58 — — — — — Szv. i. d. u. 12:31 é. d. u. 1:00 Szv. i. reg. 4:10 é. reg. 4:36 Szv. i. d. u. 2:21 é. d. u. 2:50 Szv. i. reg. 7:45 é. d. e. 8:15 Gyv. i. d. u. 5:42 é. este 6:04 Gyv. i. d. u. 11:40 é. d. u. 12:12 Szv. i. este 8:33 é. este 9:00 Szv. i. d. u. 1:50 é. d. u. 2:20 Szv. i. éjjel 11:17 é. éjjel 11:42 Szv. i. d. u. 3:34 é. d. u. 4:03 Szv. i. este 9:20, é. este 9:50	

Meghívó

a Turóczyi Sörfőzde részvénytársaságnak
Turóczyiszentmártonban, 1905. évi október
30-án délután 3 órakor a turóczyi kaszinó-
ban tartandó XII.

rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Előzőnek ad hoc s két jegyzőkönyvhitelilestőnek választása.
2. Zárszámadosok megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség felosztása.
4. Igazgató választása és fizetésének megállapítása.
5. Két visszalépő választ. tag helyének betöltése.
6. A felügyelő-bizottságnak egy évre való megválasztása.
7. Tetszés szerinti indítványok. (Az indítványokat azonban a részvénytársaság alapszabályainak 16. §-a értelmében 24 órával előzetesen be kell jelenteni az igazgatóságnál.)

Turóczyiszentmártonban, 1905. szeptember 16-án.
Az igazgatóság.

A meghatalmazások a közgyűlés megnyitása előtt átadandók. A felügyelő-bizottság által megválasztott zárszámadosok, ugyancsak a nyereség- és veszteségszámla, az alapszabályok 29. §-a értelmében, a közgyűlés előtt 8 napon át a gyár irrodahelyiségeiben megtekinthetők lesznek.

Jó minőségű cipők

nagy választékban olcsó
árakon csakis
KLEIN SZ divataruházában
Turóczyiszentmártonban kaphatók.

1905. évi
6025. szám.
Árverési hirdetés

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle
Kandol-Kakao
a legeszkélyebb zsírtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mind-azáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.
Valódi csakis Hoff János névvel és az oroszian-védjeggyel.
Csomagok 1/2 kgr. 90 fillér
1/4 kgr. 60
Mindentűt kapható.

KEMÉNY DÁVID
— vegytisztító és műfestő intézete —
Besztercebányán, (Zólyomi megye).
Elvállalja mindennemű férfi- és női ruháknak, függönyöknek és butorszüveleteknek **vegytisztítását** és **műfestését**
felülmulhatlan kivitelben és legolcsóbb árak mellett.
Szállítás 8-10 nap.
Munkafelvétele! naplalt
Turóczyiszentmárton és környéke részére:
Strauss Józsa divatárusnőnél.

1905. évi 6030. sz.

Tűzfűtőárverési hirdetés.

- A zólyomi m. kir. erdőgondnokság kertületében termelt s a vágásokban a tönél rakásolt, álibb felsorolt tűzfűtőanyag 1905. évi október hó 30-án délelőtti 11 órakor Besztercebányán, az erdőigazgatóság tanács-teremben árverés alá kerül.
1. Mamojkova nevű erdőrészt A. üzemosztályának II. vágássorozata, 8 tag, 17 osztag: 650 ürm.³ bükk hasáb- és dorongtűzfű, ürméterenkint 160 korona kikiáltási áron, összesen 1014 kor. értékben; bánatpénz 105 korona. A vágás távolsága a zólyomi vasutállomástól 145 kilométer.
 2. Drieny nevű erdőrészt A. üzemosztályának II. vágássorozata, 7 tag, 6 osztag: 195 ürm.³ tölgy hasáb- és dorongtűzfű, ürméterenkint 155 korona kikiáltási áron, összesen 30225 korona értékben; bánatpénz 30 korona. A vágás távolsága a zólyomi vasutállomástól 12 kilométer.
 3. Drieny nevű erdőrészt A. üzemosztályának II. vágássorozata, 7 tag, 4 osztag: 6691 ürm.³ bükk hasáb- és dorongtűzfű, ürméterenkint 160 korona kikiáltási áron, összesen 1070550 korona értékben; bánatpénz 1070 korona. A vágás távolsága a zólyomi vasutállomástól 12 kilométer.
 4. Pomiazkó nevű erdőrészt A. üzemosztályának IV. vágássorozata, 19 tag, 5 osztag: 410 ürméter bükk hasáb- és dorongtűzfű, ürméterenkint 190 korona kikiáltási áron, összesen 779 kor. értékben; — ugyanitt 1533 ürm.³ tölgy hasáb- és dorongtűzfű, ürméterenkint 175 korona kikiáltási áron, összesen 268275 korona értékben; bánatpénz e kettőre összesen 346 korona. A vágás távolsága a zólyomi vasutállomástól 7 km.
 5. Berkeny nevű erdőrészt A. üzemosztályának III. vágássorozata, 16 tag, 32 osztag: 4318 ürm.³ bükk hasáb- és dorongtűzfű, ürméterenkint 190 korona kikiáltási áron, összesen 820420 korona értékben; bánatpénz 820 korona. A vágás távolsága a zólyomi vasutállomástól 11 kilométer.

Megjegyeztetik, hogy fuvarerő a közvetlen közeli községekben elégséges számban szereshető.
Az árverés kizárólag zárt írásbeli ajánlatok alapján történik. Ajánlat tételre az árverés tárgyát képező egy vagy több, vagy akár minden vágás faanyagára is egy és ugyanazon zárt írásbeli ajánlatban.
Az okmánybellel ellátott zárt írásbeli ajánlatokban megjelölendő a vágás neve, üzemtervi megjelölése, valamint a tűzfűtőanyag mennyisége, amelyre az ajánlat tételre; kiteendő továbbá a megajánlott egységár szóval is.
Több vágásra tett együttes ajánlatnál a most előirt részletezés külön teendő meg.
Az előírászerű bánatpénz (vagy pénatpénzek) vagy az ajánlatához csatolandó, vagy árverés előtt az erdőigazgatóság házi pénztáránál fizetendő le és a nyugta csatolandó.
Az ajánlat tárgya az ajánlat borítékán megjelölendő. Utóajánlatok nem fogadtnak el.
Az árverési általános és részletes feltételek az alulirt m. kir. erdőigazgatóságnál, vagy a zólyomi erdőgondnokságnál megtekinthetők.
Besztercebányán, 1905. október hóban.
A m. kir. erdőigazgatóság.

Aki kitiñő, étvágyfokozó asztali italt óhajtt,
Aki gyenge, lábbadozó,
Aki ideges, álmatlan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg,
ne mulassa el saját érdekében a kitiñő hatásának elismert és rendkívül tartós

HERKULES
maláta-tápsör-
különlegességet inni.
Kapható minden nagyobb csemege- és fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a Herkules Sörfőzde szétküldési telepén, Budapest, VII., Bethlen-ter 3.
Telefon 63-57. Árjegyzék ingyen. Vidékre postán küldünk 5 kg. postaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.
Kapható Szende Gáspár cég-nél.
Turóczyiszentmártonban

A Fő-ut 63. sz. házban 2 szoba, éleškamra, kert- és egyéb mellékhelyiségekből álló
lakás
november 1-től kiadó. Közelebbi felvilágosítással szolgál a tulajdonos Gazdik János gyógyszerész Körmöczbányán, vagy pedig helyben Mitrovszky Rudolf ur.

Wix Miksa Turóczyiszentmárton
liszt-, fűszer-, csemege-, bor-, szeszszital-, kókuszszir-üveg-, és porcellánraktára.
Ablaküvegezések, tükörüveg és tükrök, fénykép- és képkeretek nagy választékban.

Hat gimnáziumot jó sikerrel végzett ifju
gyógyszerész-gyakornokul
fölvétetik. Az illető a magyar nyelven kívül németül és tótul is értsen. Szorgalmas, törekvő ifju legyen. Ellátáson kívül a 2-ik és 3-ik évben érdem szerint zsebpénzt is kap. Ajánlatok szűlők és gyámok utján kéretnek **Gazdik János** gyógyszerész címére Körmöczbányára.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tisztá és ment káros alkatrészeketől.

Olcsó cseh ágytoll!
5 kltó: y foszott 960 K, jobb 12—K, fehér pehelypuha foszott 18—K, 24—K, hófehér pehelypuha foszott 30—K, 36—K. Szállítás bérmentve utánvétellel. Kicsérülés és visszavétel a szállítási díj megterítése mellett megengedve.
BENEDIKT SACHSEL, LOBES 386. — Posta: Pilsen, (Csehország.)

Schicht-szappan!
(Szarvas- és kulcsszappan)

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a Schicht névvel valamely káros keveréket tartalmaz.